

Plattelandontwikkeling (PDPO) - Achtergrond en projecten (okt. 2007)

(auteur: Liesbet Van Laer)

Inhoudstafel

1. Plattelandontwikkeling

Wat is PDPO ?

Maatregelen

- As 1: Verbetering van het concurrentievermogen van de land- en bosbouw
- As 2: Verbetering van het leefmilieu en het platteland
- As 3: Verbetering leefkwaliteit, diversificatie economische bedrijvigheid (zie ook punt 2)
- As 4 : Leader: gebiedsgerichte projecten(zie ook punt 2)

2. De projecten in As 3 en As 4

- Plattelandsbeleidsplannen
- Provinciaal managementcomité (PMC) en technische werkgroep

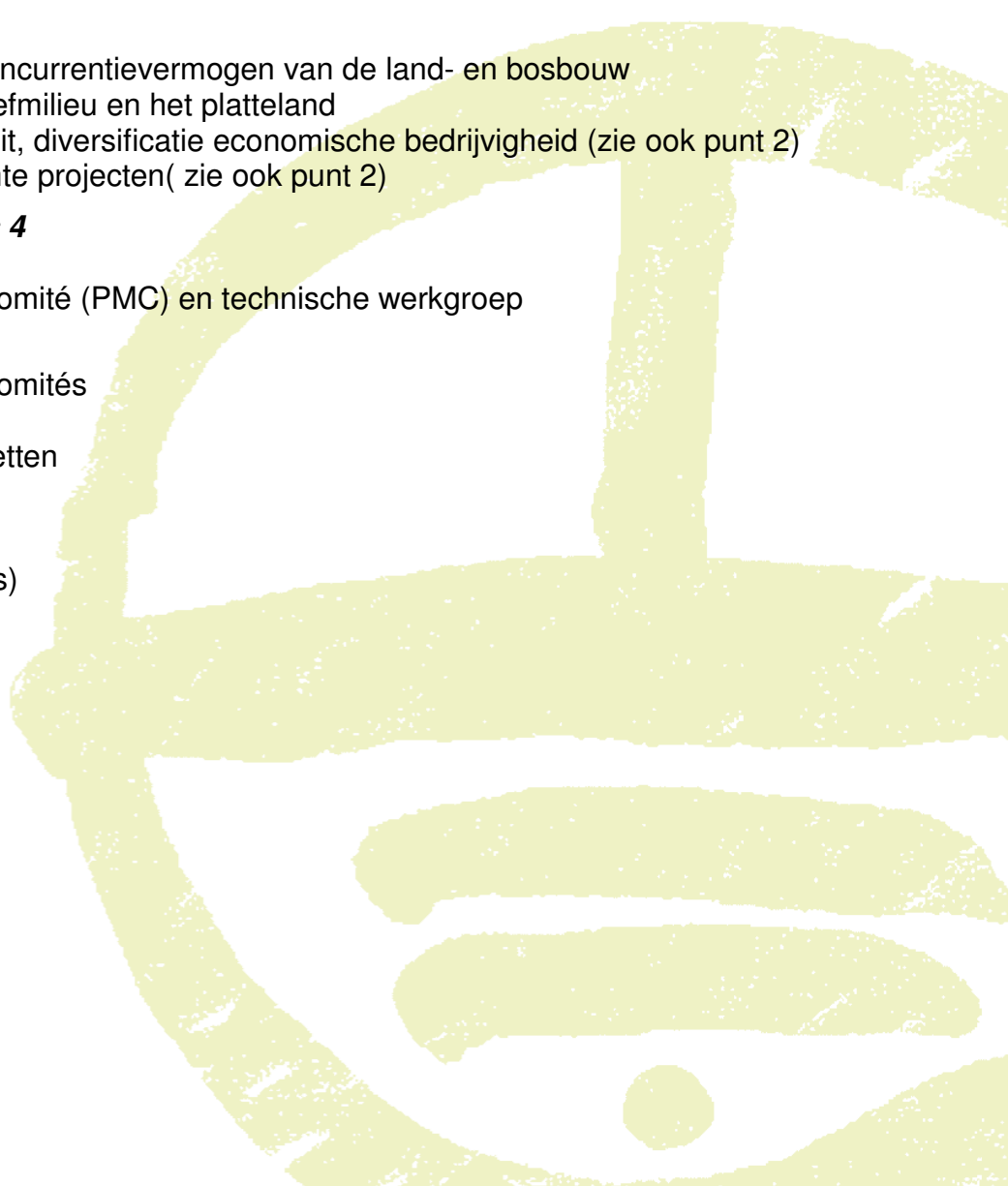
Projecten As 3

- Provinciale managementcomités
- Financiering
- Provinciale plattelandsloketten
- Afdeling Platteland

Projecten As 4 (Leader)

- Plaatselijke groepen (PG's)
- Leadergebieden
- Financiering
- Praktisch

3. Meer informatie

1. Plattelandsontwikkeling

Wat is PDPO ?

Plattelandsontwikkelingsbeleid wordt ook wel de tweede pijler van het Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) genoemd. Het nieuwe Programmeringsdocument voor plattelandsontwikkeling (PDPO) voor de periode 2007-2013 werd door de Vlaamse regering goedgekeurd op 27/10/2006. Op 22/12/2006 werd het ontvankelijk verklaard door de Europese Commissie. Een overzicht van het ontwerpprogramma kan je terugvinden op volgende website <http://www2.vlaanderen.be/ned/sites/landbouw/beleid/platteland.html>

Deze ontwerptekst kan nog verder aangepast worden na besprekingen met Europa. Eerder werd verwacht dat het programma midden 2007 definitief goedgekeurd zou geweest zijn.

Zoals in de vorige periode zijn er ook nu drie assen en één Leader-as.

De assen zijn:

As 1 : Verbetering van het concurrentievermogen van de land-en bosbouwsector

As 2 : Verbetering van het milieu en het platteland

As 3: De leefkwaliteit op het platteland en diversificatie van de plattelandseconomie.

As 4 : Leader.

Maatregelen

Aangezien de financiële middelen niet toenamen in vergelijking met de vorige planperiode werden de bestaande maatregelen gewoon behouden. Slechts vier maatregelen zijn nieuw voor de periode 2007-2013. Ze zijn in onderstaande tabel onderlijnd. Een beperkt aantal maatregelen (zoals maatregel 2.8 beheersovereenkomst soortenbeheer) werd uitgebreid.

As 1: Verbetering van het concurrentievermogen van de land- en bosbouw

Deze maatregelen zijn specifiek op land- en bosbouw gericht. De begunstigden zijn land- en bosbouwers.

1.1 Opleiding in de landbouw

1.2 Opleiding en vorming in de bosbouw

1.3 Sensibiliseringsprojecten duurzame landbouw

1.4 Opleiding in de biologische landbouw

1.5 Vestiging van jonge landbouwers

1.6 Bedrijfsadviessysteem voor land- en tuinbouwers

1.7 Oprichting en voorlopige erkenning van bosgroepen

1.8 Investerings in de land- en tuinbouw

1.9 Verhoging toegevoegde waarde van de land- en bosbouwproducten

1.10 Afzet landbouwproducten (uitdovend)

1.11 Infrastructuur ontwikkeling (uitdovend)

1.12 Deelname door landbouwers aan voedselkwaliteitsregelingen

1.13 Promotie voedselkwaliteitsregelingen BOB/BGA/GTS

As 2: Verbetering van het leefmilieu en het platteland

In deze as zitten alle beheersovereenkomsten. De begunstigden zijn hoofdzakelijk landbouwers.

2.0 Vergoeding natuur : op percelen in de kwetsbare zone natuur geldt een bemestingsbeperking.

De vergoeding natuur wil de uitvoering van het standstillbeginsel compenseren.

Natuurverenigingen, openbare besturen en administraties, of gronden van deze groep die worden beheerd door landbouwers, komen niet in aanmerking.

- 2.1 Vermindering gewasbescherming (o.a. mechanische onkruidbestrijding)
- 2.2 Duurzaam telen en gebruiken koolzaad en andere gewassen : met deze maatregel is het de bedoeling de koolzaadteelt opnieuw te introduceren in Vlaanderen. De maatregel wordt gekoppeld aan een aantal duurzaamheidsaspecten. Het koolzaad dient uiteindelijk voor de productie op kleine schaal van plantaardige olie voor energiedoeleinden.
- 2.3 Behoud van bedreigde lokale veerassen en hoogstamboomgaarden
- 2.4 Introductie van vlinderbloemige gewassen in het silagevoeder
- 2.5 Reductie van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in de sierteelt
- 2.6 Steun aan de biologische landbouw
- 2.7 Beheersovereenkomst Perceelsrandenbeheer : voor extensief beheer van perceelsranden.
- 2.8 Beheersovereenkomst Soortenbescherming : akkervogels (bedrijfsgerichte aanpak), weidevogels (afgebakende kerngebieden) en hamsters.
- 2.9 Beheersovereenkomst Erosiebestrijding
- 2.10 Beheersovereenkomst Kwetsbare Zones Water : volgens de ontwerptekst zal in de nieuwe beheersovereenkomsten water de grenswaarde nitraatresidu in de buurt van 80 kg N per ha liggen (voorheen 90 kg N per ha).
- 2.11 Beheersovereenkomst Kleine Landschapselementen
- 2.12 Inrichting t.b.v. Kaderrichtlijn Water : maatregelen voor waterconservering via Call for Tender in agrarisch en landschappelijk waardevol agrarisch gebied.
- 2.13 Groenbedekking (uitdovend)
- 2.14 Mechanische onkruidbestrijding (uitdovend)
- 2.15 Geïntegreerd pitfruit (uitdovend)
- 2.16 Bebossing van landbouwgrond
- 2.17 Niet-productieve investeringen in bossen

Voor een aantal van voorgaande maatregelen rekent met op “top-up” staatssteun, namelijk voor : reductie van gewasbeschermingsmiddelen, hectaresteen biolandbouw, beheersovereenkomst soortenbescherming, beheersovereenkomst water.

As 3: Verbetering leefkwaliteit, diversificatie economische bedrijvigheid (zie ook punt 2)

- 3.1 Investeringen in niet-agrarische activiteiten op landbouwbedrijven
- 3.2 Zorg verlenen en activering van zorgvragers op land- en tuinbouwbedrijven
- 3.3 Bevordering van toeristische activiteiten
- 3.4 Basisvoorzieningen voor economie en plattelandsbevolking
- 3.5 Dorpskernvernieuwing- en ontwikkeling
- 3.6 Instandhouding en opwaardering van het landelijk erfgoed
- 3.7 Landelijk erfgoed (uitdovend)
- 3.7 Intermediaire dienstverlening

As 3 groepeert twee soorten maatregelen. De eerste groep betreft een deel van de VLIF-investeringsmaatregelen (investeringen gericht op het uitvoeren van niet-agrarische activiteiten en zorgverlening). Een tweede groep omvat de provinciale plattelandsmaatregelen. Hierbij wordt gewerkt met een projectensysteem waarbij vanuit de provincie projectoproepen worden gedaan voor het uitvoeren van deze maatregelen die moeten passen binnen de provinciale plattelandsontwikkelingsplannen. De maatregel “trage wegen” is geen aparte maatregel meer maar kan ingeschoven worden in een andere maatregel bij as 3.

Een aantal maatregelen wordt aangemeld aan Europa, maar wordt volledig gefinancierd met Vlaamse middelen. Namelijk:

- 1. De bestaande maatregel ‘beheersovereenkomst botanisch beheer’.
- 2. De maatregel ‘beheersovereenkomst kwetsbare zones natuur’
- 3. De bestaande maatregel ter ondersteuning van de reconversie van de varkenshouderij naar de biologische productiemethode

As 4 : Leader: gebiedsgerichte projecten(zie ook punt 2)

De Leadergebieden zullen opnieuw afgebakend worden. In het PDPO staat het als volgt geformuleerd: de uitwerking en uitvoering van lokale ontwikkelingsstrategieën draagt bij tot een versterking van de territoriale verbondenheid en is een stimulans voor de plattelandseconomie.

De doelstellingen zijn:

- Lokale ontwikkelingsstrategieën leefkwaliteit/diversificatie
- Samenwerkingsprojecten met andere plattelandsgebieden
- Werking plaatselijke groepen

2. De projecten in As 3 en As 4 (Leader)

Inleiding:

Zowel As 1 als As 2 bevatten maatregelen die hoofdzakelijk voor landbouwers bedoeld zijn. In As 3 en in de Leader-as (As 4) kunnen ook niet-landbouwers de begunstigden zijn.

De afdeling Platteland van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) treedt op als beheersdienst voor de gebiedsgerichte werking van as 3 en as 4 (=Leader). De provincies spelen een belangrijke rol in de projecten van deze assen.

Plattelandsbeleidsplannen

De provincies maken provinciale plattelandsbeleidsplannen die een referentiekader zijn voor de projecten. Elke provincie kan andere prioriteiten leggen.

Provinciaal managementcomité (PMC) en technische werkgroep

Per provincie wordt een provinciaal managementcomité (PMC's) samengesteld. Daarnaast wordt er ook een technische werkgroep opgericht. Deze behandelen onder meer de projecten van as 3. Het middenveld zal ofwel in de technische werkgroep, ofwel in het PMC zetelen, ofwel in beide, maar alleen met een adviserende stem en zonder stemrecht

Projecten As 3

As 3 bevat middelen ter verbetering van de leefbaarheid van het platteland en de diversificatie van de plattelandseconomie. De projecten kunnen overal aangevraagd worden, behalve in de goedgekeurde Leadergebieden, en behalve in de 13 centrumsteden die logischerwijze worden uitgesloten. Grote open ruimte-gehelen van steden kunnen eventueel wel in aanmerking komen. Als projectvoorstellen impact hebben op de volledige provincie worden de Leadergebieden niet uitgesloten.

In overleg met de provincies werden vijf maatregelen uitgewerkt. Dit zijn:

- Bevordering van toeristische activiteiten;
- Basisvoorzieningen voor plattelandseconomie en – bevolking;
- Dorpskernvernieuwing;
- Instandhouding en opwaardering van landelijk erfgoed;
- Intermediaire dienstverlening (met inbegrip van economische acties).

De Maatregelen “bevordering van toeristische activiteiten” en “instandhouding en opwaardering van het landelijk erfgoed” lichten we verder toe .

De maatregel voor “bevordering van toeristische activiteiten” :

Deze meldt als concrete actie de optimalisatie van de kwaliteit van de recreatieve infrastructuur, uitbouw van onthaalknooppunten, streekeducatieve begeleiding van bezoeker en educatieve infrastructuur, ontwikkeling van toeristische diensten ivm plattelandstoerisme.

De maatregel “instandhouding landelijk erfgoed” :

Een deel van de maatregel betreft het cultuurhistorisch erfgoed : dit valt ook onder provinciale bevoegdheden. Het ander deel betreft het natuurlijk erfgoed. Het staat omschreven als volgt:

- versterken van landschappelijke en natuurlijke elementen als dreven, dijken, parken
- acties te behoeve van stilte, duisternis
- investeringen in Natura 2000 gebieden: deze maatregel is de enige die volledig op Vlaams niveau, namelijk door het Agentschap voor Natuur en Bos, zal georganiseerd worden.

Provinciale managementcomités

De projecten van as 3, uitgezonderd de maatregel inzake Natura 2000, worden beoordeeld door de provinciale management comités (PMC). De besluitvorming inzake provinciale plattelandsprojecten wordt op provincieniveau bij het PMC gelegd. De PMC's lanceren projectoproepen en kunnen projecten toewijzen. Voor 2007 werd de aanvraagperiode afgesloten op 01/10/2007. Na de oproep, staat het PMC in voor de selectie en de inhoudelijke goedkeuring van de projecten. De projectoproepen worden uitgevoerd buiten de af te bakenen Leader-gebieden (tenzij ze ten dienste staan van het hele buitengebied van de provincie). De formulering van de oproep moet passen binnen het provinciale plattelandsbeleidsplannen en de gebiedsgerichte maatregelen van as 3.

Financiering

Op de totale projectkost wordt maximaal 65% overheidssteun toegekend. De promotor staat zelf in voor het resterende bedrag van de projectkosten (minimaal 35%) via eigen financiering. Vanuit de provincie wordt de bijhorende cofinanciering aangevraagd bij de betrokken instanties: bij de Bestendige Deputatie voor de toekenning van de provinciale steun en bij de bevoegde Vlaamse minister (via VLM) voor de goedkeuring van de Vlaamse en Europese cofinanciering

Provinciale plattelandsloketten

De dagelijkse opvolging van deze projectwerking gebeurt door de bestaande provinciale plattelandsloketten.

Afdeling Platteland

De afdeling Platteland is als beheersdienst zowel verantwoordelijk voor de voorbereiding van de goedkeuring door de Vlaamse minister van de cofinancieringsaanvragen die via de provincies worden voorgelegd, als voor het behandelen van de betalingsdossiers, de controles enz.

Projecten As 4 (Leader)

Plaatselijke groepen (PG's)

As 4 wordt alleen toegepast binnen de doelstellingen van As 3. Leader heeft als doelstelling plattelandsactoren te helpen het potentieel van hun plaatselijke regio op langere termijn te ontwikkelen. Dit gebeurt via plaatselijke groepen (PG's).

De PG's stellen zelf de lokale ontwikkelingsstrategie op. Naast het opstellen van de lokale ontwikkelingsstrategie staan de PG's ook in voor de uitvoering ervan. Dit houdt in dat zij onder meer verantwoordelijk zijn voor de selectie van projecten. De omschrijving van de mogelijke projecten is zeer ruim. Projectaanvragen kunnen zowel door individuen als door organisaties als door besturen gebeuren. De door de PMC's voorgestelde lokale ontwikkelingsstrategieën worden aan Bestendige Deputatie van de betrokken provincie voorgelegd voor toekenning van de provinciale steun en aan de afdeling Platteland voor goedkeuring van de Vlaamse en de Europese cofinanciering door de Vlaamse minister bevoegd voor plattelandsbeleid.

Leadergebieden

Leaderprojecten kunnen enkel in bepaalde gebieden. De gebiedsafbakening moet voldoen aan de in het Vlaamse programma opgelegde criteria. Binnen het Vlaams Gewest worden maximaal 10 Leader-gebieden voorzien. De selectiecriteria zijn onder meer dat het gebied voor minstens 90 percent uit ruraal gebied (max. 300 inwoners /km²) bestaat en dat het gebied tussen de 5000 en 150 000 inwoners omvat. Men streeft naar twee gebieden per provincie. Dit zijn niet noodzakelijk dezelfde als deze van de vorige periode. Aangezien het een "bottum-up"proces is hangt veel af van de initiatieven van bestaande of nieuwe plaatselijke groepen.

Eind 2007 moeten deze Leadergebieden bekend zijn. Vanaf dan kan je geen projecten meer indienen in het kader van een open oproep (as 3) als je tot een Leadergemeente behoort.

Financiering

Het totale bedrag voor Leader voor Vlaanderen is 11 miljoen euro. Dit bedrag is te verdelen over de 10 plaatselijke groepen maar deze verdeling over de groepen gebeurt op basis van verschillende factoren. Vlaams-Brabant krijgt bijvoorbeeld ongeveer 16% van het budget. Het geld zal projectmatig verdeeld worden maar het project moet passen in de ontwikkelingsstrategie van het Leadergebied én het provinciaal beleidsplan.

3. Meer informatie

Alle provinciale websites voor de projecten binnen as 3 en As 4 (Leader)

Voor West-Vlaanderen :

Website : <http://www.west-vlaanderen.be/xca/PWV/NL/NL>

Voor Oost-Vlaanderen :

Website : http://www.oost-vlaanderen.be/public/economie_landbouw/landbouw/plattelandsontwikkeling/index.cfm

Voor Antwerpen :

Website : <http://www.provant.be/ondernemen/platteland/?redir=http://www.provant.be/>

Adresinfo : dienst landbouw-en plattelandsbeleid. Koning Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen, 03/240 58 37
e-mail : clp@admin.provant.be

Voor Vlaams-Brabant :

Website : <http://www.vlaamsbrabant.be/europa/europaHOME.jsp?page=2064>

Voor Limburg :

Website : http://cms.limburg.be/provincie_limburg6130.htm?ch=INT

Adresinfo : Provincie Limburg

4de directie – sectie Europese Steunmaatregelen, Ann Janssen, coordinator Plattelandsloket Limburg, Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt. 011/237445

e-mail : pdpo@limburg.be

Algemeen :

Website PDPO Vlaamse overheid: <http://www2.vlaanderen.be/ned/sites/landbouw/beleid/platteland.html>

Specifiek over Leader : www.leadervlaanderen.be

Website minaraad advies PDPO, bij adviezen 2006 : www.minaraad.be

Plan-MER met de aanbevelingen <http://www.mervlaanderen.be/uploads/merricht490.pdf>

Website Natuurpunt/beleid met de bemerkingen van Natuurpunt bij het plan-MER
<http://www.natuurpunt.be/download/activecontents/ac151pdpo.pdf>